



Warszawa, dnia 5 listopada 2024 r.

Szanowny Pan Mecenas

W odpowiedzi na zapytanie Pana Mecenas z dnia 13 września 2024 r. w sprawie możliwości umieszczenia banneru na elewacji budynku (przekazane Komisji do załatwienia w dniu 7.10.2024 r.) Komisja Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych zauważa, co następuje.

Zgodnie z art. 31 ust. 1 KERP informowanie o wykonywaniu zawodu jest prawem radcy prawnego. W myśl ust. 2 powołanego artykułu informowaniem o wykonywaniu zawodu jest komunikacja mająca na celu bezpośrednią lub pośrednią promocję radcy prawnego, jego wizerunku, wykonywania zawodu lub kancelarii bez względu na treść, formę lub środki komunikacji. Nie stanowi informowania o wykonywaniu zawodu przekazywanie prostych i sprawdzalnych informacji niesłużących celom promocyjnym, które: 1) umożliwiają bezpośredni kontakt z radcą prawnym lub kancelarią, w szczególności nazwa domeny internetowej lub adres poczty elektronicznej; 2) odnoszą się do usług lub wizerunku radcy prawnego i zostały opracowane w sposób niezależny, w szczególności bez wynagrodzenia.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 KERP zakazane jest informowanie o wykonywaniu zawodu sprzeczne z prawem, dobrymi obyczajami oraz stanowiące naruszenie postanowień Kodeksu, w tym: 1) uchybiające godności zawodu; 2) naruszające tajemnicę zawodową; 3) niezgodne z rzeczywistością lub wprowadzające w błąd; 4) nierzeczowe, w tym zawierające treści lub odesłania niezwiązane z wykonywaniem zawodu; 5) ograniczające klientowi swobodę w podejmowaniu decyzji, w szczególności poprzez: a) powoływanie się na wpływy lub znajomości, b) wykorzystywanie łatwowierności lub przymusowego położenia, c) nadużywanie zaufania, d) wywieranie presji, e) wywoływanie nieuzasadnionego oczekiwania, składanie niemożliwych do zrealizowania lub nierzetelnych obietnic lub gwarancji; 6) narzucające się, w szczególności naruszające sferę prywatności, natarczywe, w nieodpowiednim miejscu, mogące wywrzeć wpływ na decyzję o skorzystaniu z pomocy prawnej; 7) polegające na porównywaniu czynności zawodowych z czynnościami innych możliwych do identyfikacji osób lub podmiotów.

Zgodnie z § 15 załącznika do uchwały Nr 124/XI/2022 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 3 grudnia 2022 r. stanowiącego Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego informowanie o wykonywaniu zawodu może zawierać w szczególności następujące informacje: 1) imię i nazwisko (wraz ze zdjęciem), życiorys zawodowy, posiadane tytuły zawodowe (w tym również uprawniające



do wykonywania innego zawodu zaufania publicznego), stopnie naukowe i tytuł naukowy, kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności zawodowe wynikające z dotychczasowej praktyki zawodowej, pełnionych funkcji i zajmowanych stanowisk, możliwość świadczenia pomocy prawnej w językach obcych, preferowane zakresy praktyki zawodowej, datę rozpoczęcia działalności kancelarii lub spółki, wykaz publikacji związanych z zawodem oraz przyznane tytuły lub nagrody związane z wykonywaniem zawodu; 2) logotyp Krajowej Izby Radców Prawnych, wskazanie prawnej formy wykonywania zawodu wraz z oznaczeniem indywidualizującym siedzibę i adres kancelarii, formę kontaktów z klientem (w tym komunikacji elektronicznej), zasady świadczenia pomocy prawnej, zasady kształtowania wynagrodzenia (w tym jego formy lub wysokość), nazwiska wspólników i zawody wykonywane przez nich w kancelarii, wskazanie osób lub spółek, z którymi radca prawny stale współpracuje, w tym również wykonujące usługi związane ze świadczeniem pomocy prawnej, wysokość sumy posiadanego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności zawodowych; 3) o wykonywaniu przez radcę prawnego innych czynności pozostających w bezpośrednim związku ze świadczeniem pomocy prawnej lub jej podporządkowanych jako świadczeniu głównemu; 4) przydatne w tworzeniu, utrzymaniu, poszerzaniu zaufania i dobrej relacji z klientem, a także pozytywnego wizerunku radcy prawnego, obejmujące w szczególności informowanie o misji, strategii i profilu działania kancelarii, zasadach współpracy z klientem, zasadach i trybie składania skarg lub reklamacji, udogodnieniach dla klienta; 5) o uczestniczeniu w rankingach działalności zawodowej i zajętych miejscach – jeżeli są one prowadzone zgodnie z postanowieniami Regulaminu, 6) odnoszące się do wyników finansowych kancelarii – jeżeli przedstawiają one rzetelnie i jasno obraz sytuacji finansowej kancelarii i zostały obliczone na podstawie prawidłowo prowadzonej dokumentacji finansowej kancelarii. Zgodnie natomiast z treścią § 16 Regulaminu informując o wykonywaniu zawodu radca prawny obowiązany jest: 1) oznaczyć w sposób czytelny, jednoznaczny i zrozumiały, że stanowi to komunikację, o której mowa w art. 31 ust. 2 Kodeksu, w tym wyraźnie i zrozumiale wskazać jaką formę promocji stanowi, 2) zapewnić łatwą rozpoznawalność i odróżnialność informowania od treści niemających takiego charakteru.

W kontekście powyższego, należy uznać, że samo oznaczenie „radca prawny tel. ...” wymaga analizy z perspektywy (1) treści, (2) wielkości baneru, (3) miejsca i kontekstu.

W świetle powyższego, wątpliwa jest treść pozbawiona imienia i nazwiska radcy prawnego, co powoduje konieczność nawiązania połączenia z radcą prawnym w celu uzyskania informacji w zakresie imienia i nazwiska radcy prawnego oraz innych danych. W zakresie wielkości baneru uznać należy, że jego rozmiary przekraczają gabaryty, które zwyczajowo wystarczą do przekazania niezbędnych informacji o wykonywaniu przez danego radcę prawnego zawodu oraz działalności z nim związanej również w połączeniu z jej zawieszeniem w innym miejscu niż na budynku będącym siedzibą kancelarii – tym bardziej nad oknem balkonowym w lokalu mieszkalnym, co stanowi wątpliwy w świetle zasad etyki kontekst i miejsce, które może wprowadzać w błąd w zakresie miejsca świadczenia pomocy prawnej przez radcę prawnego i prawdopodobnie wymaga zgody wspólnoty mieszkaniowej lub spółdzielni.



W ocenie Komisji przedstawiona koncepcja baneru budzi zastrzeżenia w aspekcie zgodności z dobrymi obyczajami. Może być odbierana jako cechująca się narzucającą formą, zakłócająca porządek (ład) urbanistyczny poprzez umieszczenie na części elewacji z założenia nieprzeznaczonej na treści o charakterze reklamowym (wystarczy wyobrazić sobie masowe umieszczanie na części bloku z oknami i balkonami włącznie reklam zawodów niektórych mieszkańców i prowadzonych przez nich działalności). Powyższe nie buduje, w ocenie Komisji, prestiżu zawodu radcy prawnego i oczekiwanych od jego przedstawicieli podwyższonych standardów zachowania.

Przygotowali:

r. pr. Karolina Pukańska-Dura

r. pr. Grzegorz Wyszogrodzki

*Przewodniczący Komisji
Etyki i Wykonywania Zawodu
Krajowej Rady Radców Prawnych
r. pr. Ryszard Wilmanowicz*